

ІСТОРІЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

Перше Травня — свято пролетарське. Започаткувало воно тоді, коли пролетаріат усвідомив себе, як клас, коли потреба єдності робітників усього світу стала невідкладною.

Початок цього великого міжнародного пролетарського свята покладено було ще в 1899 році на першому конгресі II Інтернаціоналу.

Ще 63 роки тому робітники таких держав, як Німеччина, Англія, Франція то-що, прийшли до того, що турботою борючись з капіталістами, що тільки єдиним фронтом пролетаріату всіх країн можна з успіхом борючись за свою долю.

А становище робітництва було тоді дійсно жалким. Працювати доводилося по 12 до 14 годин на добу, а платили до остільки мізерною, що ледви на їжу вистарчало.

І тепер пролетаріатом під капіталізмом також не мед, але 63 роки тому становище робітників було ще гіршим.

Ще тоді пролетаріат зрозумів, що становище його не покращає, доки буржуазія володітиме фабриками та заводами. Доки до її послуг буде й держава й армія й банки й газети й школи то-що.

Робітники зрозуміли, що все це треба вирвати з рук капіталістів і самим стати біля владі та заводів багатствами. Але капіталісти також не мали й гадки уступати робітникам хоч що небувало. Вони не хотіли розлучитися з роскошами, а, навпаки, ще дужче вислизували робітників і, як казуть, здирали з них сім шкур.

Пролетаріат зрозумів, що тільки через жорстоку боротьбу з панамі можна досягти кращого життя. Давно вже в кожній країні пролетаріат висував борців за свої інтереси. Але з революціонерами буржуазія не жартувала. Вона жорстоко мстилася над робітничими ватажками, розгонила робітничі організації за допомогою війська та поліції.

Для успіху боротьби пролетаріату всіх країн треба бу-

ло об'єднатися, щоб підтримувати один одного і спільними силами борючись з капіталістичним ладом.

І ось 1864 року в місті Лондоні (Англія) збираються представники робітництва найбільших у світі країн, як Англія, Франція, Німеччина й так далі.

Ці представники й засновують Міжнародне Товариство Робітників або Інтернаціонал. Та міжнародний робітничий рух був ще надто слабкий, робітники всіх країн мало ще були зорганізовані, не ясно уявляли собі суті класової боротьби.

Тому, Перший Інтернаціонал, проіснувавши 9 років, розпався.

І тільки 1889 р. з'їзд французьких робітників-соціалістів знову скликав Міжнародний Робітничий З'їзд, на якому були представники 13 найбільших держав Європи.

Тут і було засновано 2-ий Інтернаціонал.

Крім того, щоб показати капіталістам усього світу пролетарську міць, з'їзд ухвалив призначити день, коли-б робітники усього світу, покинувши фабрики й заводи, виходили на вулиці з червоними прапорами, з відповідними гаслами, вимагаючи поліпшити їхнє становище.

Цей день встановлено було, так-би мовити, для демонстрації сили пролетарської, для пролетарського протесту проти гніту капіталу.

Таким днем з'їзд ухвалив призначити Перше Травня.

Така історія міжнародного свята пролетарської весни — I Травня.

І ось з того часу робітничтво що року святкує своє пролетарське свято.

38 років тому, коли вперше святкувалося 1-ше Травня, головною вимогою робітників був 8-годинний робочий день. Але для капіталістів 8-годинний робочий день значить — смерть. Бо тоді робітник матиме змогу й книжку почитати й у клуб піти, й у громадському життю взяти жвавішу участь, а значить, скоріше вичитатися, як краще йому боротися зі своїм ворогом-капіталістом.

Ось чому буржуазія завжди перешкождала пролетаріатові святкувати Перше Травня. Боротьба за 8-годинний день й досі провадиться в капіталістичних країнах. Тільки радянська влада встановила 8-годинний робочий день і прогнала від себе всіх дармоїдів і ворогів робітничої класи.

Отже, коли ми й нині святкуємо Перше Травня, то цим ми підкреслюємо свою єдність із трудящими масами всього світа, що стогнуть у капіталістичному ярмі.

Вперше у Росії святкувалося Перше Травня 1891-року і то не всюди, а лише по найбільших виробничих центрах.

А вже 1902 року Перше Травня святкувалося значно ширше і захопило більше міст.

Поліція вживала заходів, щоб перешкодити святкуванню. Загони козаків розганяли робітничі маніфестації, зібрання і т. д. По деяких містах робітники вступали з поліцією та козаками в бійку, але з цього нічого не виходило. Ще не сила була робітничою.

Революційний підйом 1905 року надав святкуванню Першого Травня широкого розмаху, а 1906 року робітничий майже по всій російській імперії брали участь у цьому святі. Відбулося багато масових мітингів, людських демонстрацій, зборів і нарешті загальний страйк. Тепер уже робітники, крім того, що вимагали 8-годинного робочого дня та боротьби проти війни, написали на своїх прапорах ще одне гасло, якого не було в робітників інших країн, — це боротьба за самоодержавієм.

1915 року соціалістичні партії Німеччини, Франції й Англії во ім'я захисту "батьківщини" закликали робітників святкувати I Травня. Тоді саме йшла імперіалістична війна. Буржуазія всіх країн гримзлася між собою. Соціалістичні партії вище згаданих держав також забули про єдність робітничого руху, вони почали підтримувати свою буржуазію в боротьбі з бур-

жуазією інших країн і цим самим зрадили єдиний міжнародний рух.

Соціалісти-зрадники закликали 1915 року робітників працювати "на оборону", на "захист батьківщини" — ніби робітникам була яка користь від того, чия буржуазія візьме верх у війні — своя, чи чужа. Бо капіталісти однаково павуки, — чи Німці вони, чи Росіяне.

Отже, міжнародний робітничий рух через зрадництво соціалістичних партій було заамано.

Перше Травня — свято єдності робітничої класи 1915 року не святковало.

І тільки з утворенням Комуністичного Інтернаціоналу свято Травня знову набирає масового характеру. Тепер уже пролетаріат, спираючись на Комінтерн та на Радянський Союз, на свято Першого Травня виставляє боєві класові гасла боротьби за комунізм.

Кириленко.

ЩО ПИШЕ АНРІ БАРБЮС ПРО ІСУСА.

Серед жидівського народу I століття було багато різних пророків, які проповідували серед працюючих мас ідею надходячої месіянської революції. Між ними відзначався особливо один своєю новою наукою, яка відкривала нові перспективи для людського індивідуалізму й ініціативи. Наука ця, хоч незвичайно смілива й оригінальна, була, все таки нічим іншим, як об'явом жидівського визвольного гетія. Цього чоловіка, якого ми називаємо Ісусом, засуджено на смерть на хресті під закидом підбурювання до політичних розривів; покарали його Римляни, а не Жиди.

Ісус говорив, проповідував, переходив з місця на місце майже незаметно, і загинув в пониженню й забуттю, будучи тільки пророком Ісусом і не знаючи нічого більше, крім закону Мойсея і писань пророків, які вважав він як засіб до відновлення людськості й прикладав до них свою глибоку й живу інтерпретацію.

В довгий час після цієї ізольованої події — бо приблизно в 20 років після загибуні Ісуса — релігійні реформатори жидівства, переняті наскрізь геленізмом (класичною грецькою культурою й філософією) стали реформувати юдаїзм, уводячи до нього релігійні обряди й доктрини чужого походження, тобто переважно з грецької релігії й спекулятивної філософії, а також з інших, орієнтальних (східних) релігійних вірувань. Центральною точкою цієї реформації зроблено вірування в загробне життя, про яке закон Мойсея пояснив дуже мало або й зовсім нічого. Цю нову реформовану релігію поширювано поміж масами під кличем: "Месія прийшов". Невдовзі цей клич замінено другим новим кличем: "Христос воскрес".

Згадані реформатори, між якими Павло з Тарсом є найбільш замітною особою й найревішшим пропегатором, знали й користувалися до певної міри поглядами пророка Ісуса, якого вбито на хресті, але ці погляди вони переіначили до непізнання, приміюючи їх до свого греко-орієнтального нео-юдаїзму.

Одначе ці реформатори зовсім не думали асимілювати про рока Ісуса з Галилеї зі своїм надземним, надприродним Христом, якого вони те-ж назвали Ісусом, але безсумнівно тільки тому, що слово (грецьке) "Ісус" означало "відкупителя" або "визволителя" і це слово в розумінні реформаторів було тільки символом їхньої уявної надземної істоти, що в чудесний спосіб повернула до життя, не виявляючи однак ніяких людських ні історичних рисів.

Коли й Павло в свою чергу загинув, покараний теж як бунтар, то в той час не було ніякого сумніву, що між його небесним "спасителем", який мав об'явитися йому в екстазі, і тим давно загинувим пророком Ісусом, якого наука так сильно вплинула на Павла, не було ніякого зв'язку. Можна сміло сказати, що ніхто не сумнівався про те, що й самий Павло не міг думати інакше.

Шойно в довгий час після Ісуса — знову-ж таки в 20 літ після його смерті, наступила така асиміляція пророка Ісуса, покараного на хресті понтийським Пилатом, з Христом нової релігії, а сталося це тому, що провадирі реформаційного руху були примушені розказати в подробицях про діла цього "сина", якого згідно з новою релігією, "зіслав бог" на землю, щоб "спастися" людям.

Шойно тепер, коли не можна було вже нічого провітрити, провідники реформації намагалися прикласти з теологічною стилізацією й символікою до свого містичного Христа деякі історичні й ідеологічні черти колишнього пророка Ісуса, прибитого на хрест Римлянами, і згодом створили вони в цей процес суцільну й штучну постань, що стала від тепер дефінітивним богом християн. Ця комбінаційна робота, що через неї історичну правду зовсім потребано або тільки переключено так, як цього справа нової релігії вимагала, тривала через певний період часу, який покищо годі точно означити; але напевно можна сказати, що всі сліди цієї фабрикації затерлися згодом завдяки упривілежованому становищу церкви в 4. і 5. століттях. Церква випрацювала свою історію при замкнених дверях. Запиралися з цього тільки готові наслідки цієї вікової трагедії в формі нових чотирох святих книг євангелія, які церква прищепила до старозавітних писань і які остаточно надали християнській реформі новий, багатий більше людський й народний вигляд, чим вона мала з самого початку.

Так оце — з точки погляду формування християнської релігії — Христос попереджав Ісуса.

Але хронологічно — Ісус з Назарету був перший. Згодом він цез з історичного оводу — якщо так можна висловитися, і шойно тоді встановлено нову релігію надземного Христа, коли наука Ісуса-пророка жила ще лише як дуже давній спомен і саме цей спомен про особу Ісуса вщеплено штучно в нову релігію на те, щоб він став реалістичним тлом для чисто ідеалістичного принципу, на якому основано нову християнську науку.

З того ясно виходить, що коли пожив пророк Ісус, то Христос ще зовсім не існував. Коли-ж, навпаки, зродилася ідея про Христа, то Ісуса вже давно не було між живими. А такої індивідуальної істоти, яка називалася-б Ісусом Христом, в дійсності ніколи не було. Історичний пророк Ісус являється тільки предтечею тих модерних революціонерів, що зводять усі засади й думки до одного центра, яким є жидівська дійсна людина. Ісус намагався теж знищити всякі мізерні вірування, безосновні традиції, готує й безмістовні форми й практики, — словом, все те, що є поверхове й абстрактне. Він був справжнім руйніковим усяких ідолів, божків, і то в повнім значінню цього слова.

І для діяльності людської він надав мету або ціль, якою теж є тільки людина, і то людина жвава на землі, а не на другім світі. Він боровся за щастя людей на землі, а не в небі.

Як соціальний революціонер він проповідував масам: Не будете вільними, доки самі себе не визволите.

Так розуміння життя й людської діяльності — це чистий реалізм, який заперечує думку без дійсної річі й ідеологію без певного порядку річей. Згідно з ним всяка ідея — це тільки рефлекс дійсної матеріальної річі.

В тім згляді Ісус був справ-

ВЕСНА, ІДЕ -- ВОЛЮ НЕСЕ.

Весна вже золотом сонця засміялася над сонними землями, над чорними лісами, тихий вітер повів від гайів молоденких, заграли, зашуміли води.

Весняний гомін понісся по галіцьких бездольних селах і огорнув своїм шепотом низенькі, згорблені хати.

Дихнуло свіжим запахом землі, з тугою очікуючої плугів та зерна.

Встає нове, буйне життя і бере у свою могутню владу робітничий, селянський люд.

Вже скоро розвернуться землі, розстеляться блискучі скиби на нивах, вже скоро приймуть мужичку правду рідні чорноземи.

Випростує свою спину мілороний, селянський великан. Міць і радість землі вилється в него, розскриєть його шкляні, померкші в неволі очі, вигладить борозди на його чолі й ліці тяжкі думи, задуми.

Где весна всім світом від сходу до заходу, від півночі до полудня, понад землі, гори, ріки, океани, понад границі, понад кордони держав і народів.

Где весна, а її визвольний гомін гомонить могутні правди. І не до палад вона заглядає, а до приземних хат убогих, під стріхи селянські, в нужденні нори робітничі. Очима сонця зазирає там, де горе й темрява.

Ярким промінням, весняним ясним серцем омрачені огорчає, кращу долю голосить, багатші жина обіює, що прийтимуть для праці закованої в ярмі капіталу.

Весна все нове життя здвоить, неначе роздвоєною клич звільнення всіх трудящих і поневодених народів по цілому світі.

Всім побіду віщує, що в силі стануть до оранки могутньої за свою волю.

Ген, ген далеко на Сході встали, піднялися в силі міліони китайського народу.

Встали, пірвали кайдани, завершують волю, свою весну розбуджують...

Не впав ще однак всесильний цар світа — капітал.

Як ранений звір він лютує, скажемо, торощить ударами життя, смертні покоси стелить з голодних синів землі, нові тюрми будує.

Та сили давньої вже в него нема, щоб вбити змагання до сонця, до волі.

Не мовчить вже поневолені до полудня, понад землі, гори, ріки, океани, понад границі, понад кордони держав і народів.

Где весна всім світом від сходу до заходу, від півночі до полудня, понад землі, гори, ріки, океани, понад границі, понад кордони держав і народів.

Ярким промінням, весняним

БОМБА, З ЯКОЇ ВИБУХНУЛО ПРОЛЕТАРСЬКЕ СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

Дня 1. травня 1886 року шикагське робітничтво влантувало було демонстрації за 8-годинний день праці. На другий день поліція вбила 4 робітників, а багато ранила. Робітники запротестували проти цього насильства і в той час хтось кинув межі поліцію бомбу. За це поліція арештувала робітничих провідників, яких бачимо на фотографії. Сталося з ними ось що: (дивіться в верхньому ряді з ліва на право) — Луїс Лінг застрілювався в тюрмі ще до сдуу і решта — Аугуст Слайк, Самуель Филден, Джордж Енгель і Оскар Ніб були засуджені цілком певніми на смерть і повішені. Півніше, а саме 1889 року міжнародний соціалістичний конгрес в Парижі признав день 1. Травня міжнароднім святом працюючих.

ЧИ ТІМ ЩЕ ХТО ВІРІТЬ?

Польська Партія Соціалістична (П.П.С.) докотилася вже до того, що навіть серед її головачів дійшло до розламу, бо велика частина робітництва вже давно покинула її. Один з її головачів, міністер Морачевскі, вирікся своєї партії і є головним стовпом нинішнього уряду Палудського.

ЩО З ВИБОРАМИ?

Соймова сесія замкнена. Посли роз'їхалися та не знають, коли з'їдуться. Може взагалі того союму не побачать. Загал переконали, що виборча сойма ординація буде змінена декретом президента. Значить, обійдуться без сойма.

жнім геніальним революціонером і попередником великих модерних теоретиків про соціальне відродження.

Справжній Ісус був все приятелем вислизуваних і гноблених, а ворогом вислизувачів і гнобителів, хто-б вони не були; він ненавидів попів, формалістів, розміряних фантастів і відлюдків. Ісус був атеїстом з інтернаціоналізмом, а завдяки своїм великим здібностям, був він і справжнім великим новатором, якого чоловіколюбні пориви й думки мають той самий зміст і напрям, що й сучасні соціальні високонаукові доктрини.

З французької мови переклав
Г. Карач.

3 ІСТОРІЇ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

Вперше відбулися травневі демонстрації працюючих в цілій Європі 1890 року. Перше травневе свято було знамом, що робітничий рух по попередніх поразках (Паризька Комуна) знову набуває сили і приготується до нових боїв. Назаремна була лют буржуазія, надаремно буржуазія мала все на 1. травня приготуваних воєнних і жандармів із набитими гарматами. Участь в травневих святах була з року на рік більша. На демонстраціях головно вказувано на небезпеку війни і на потребу міжнароднього братання працюючих проти війни й викликаючої її буржуазії. Коли-ж в 1914 році зачалася світова війна, травневі свята заказано. Соціал-демократичні провадирі зрадили робітничтво замісць голосити братання веїх народностей, послали робітничтво на війну. Зрада їх однак скоро діждалася відплати. В 1917 році вибухла російська революція, котра пробудила робітничтво до нового бою. Від зрадничкої соціал-демократії велика більшість працюючих відвернулася й заложила нову революційну партію, партію комуністичну. Під прапором комуністичної партії і Комуністичного Інтернаціоналу вернено травневим демонстраціям їх давнє значіння. Травневі маніфестації є висловом незломної рішучості боротися проти буржуазії аж до повної побіди працюючих.